

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2022-2025 d. 28-05-2025

Mødedato Onsdag d. 28. maj 2025 kl. 19:00

Mødested Byrådssalen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Mulighed for tabt arbejdsfortjeneste for politikere i valgperioden 2026-2029.....	4
Tønder Forsyning - Årsrapport 2024 og generalforsamling 2025.....	6
Principbeslutning om prioritering af støttetilsagn til Majorparken.....	8
Frigivelse af anlægsmidler til renovering af haller og friluftsbade i 2025.....	11
Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb fra dagtilbudsområdets renoveringspulje til Højer]	12
Anlægsbevilling og frigivelse af midler til asfaltering af grusveje.....	14
Endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 156-130 og Kommuneplantillæg 127-130 for boligområde i Vis	17
Idéhøring for Projekt #16 (VE2023), Toftlund Vindpark.....	20
Kommuneplantillæg Emmerske Efterskole.....	22
Sag efter initiativretten fremstillet af Allan Svendsen, Dansk Folkeparti.....	23
Underskriftsark.....	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-P35-6-24

Sagsfremstilling

Godkende dagsordenen til dagens møde.

Indstilling

Borgmesteren indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Mulighed for tabt arbejdsfortjeneste for politikere i valgperioden 2026-2029

81.14.10-P00-1-25

Beslutningstema

I denne sag besluttet, om kommunalbestyrelsesmedlemmer i valgperioden 2026-2029 skal have mulighed for at få dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste mod en reduktion i det faste vederlag. Den nuværende Kommunalbestyrelse skal senest 30. juni 2025 træffe beslutningen gældende for den kommende valgperiode.

Historik

Hidtil har kommunalbestyrelsesmedlemmer haft ret til at få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste mod en reduktion i det faste vederlag. Ordningen har ikke været benyttet i denne valgperiode. I valgperioden 2018-2021 blev den benyttet af ét kommunalbestyrelsesmedlem.

Sagsfremstilling

Fra 1. januar 2026 ændres reglerne om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, så ordningen bliver en tilvalgsordning for den enkelte kommunalbestyrelse. Det betyder, at ordningen fra 2026 kun kan benyttes af medlemmer af Tønder Kommunalbestyrelse, hvis den nuværende kommunalbestyrelse har truffet beslutning herom. Beslutningen skal træffes senest seks måneder før funktionsperiodens udløb, og den vil have bindende virkning for den kommende valgperiode.

Kommunalbestyrelsen skal derfor senest den 30. juni 2025 beslutte, om det i den kommende valgperiode skal være muligt at få vederlag efter reglerne om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Fristen er absolut, og beslutningen kan ikke ændres af den nyvalgte kommunalbestyrelse.

De nuværende retningslinjer for tabt arbejdsfortjeneste er vedhæftet. Her fremgår bl.a. krav til dokumentation. Lønmodtagere skal dokumentere, at der er foretaget et løntræk. For kommunalbestyrelsesmedlemmer med selvstændigt erhverv skal dokumentationen ske via revisorerklæring. Disse dokumentationskrav vil fortsat gælde.

Økonomi

En eventuel udgift til dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste afholdes inden for det afsatte beløb til vederlag for kommunalbestyrelsesmedlemmer. I fald der gives tabt arbejdsfortjeneste til et kommunalbestyrelsesmedlem, reduceres det faste vederlag for pågældende.

Lovgrundlag

Styrelsesloven.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der gives mulighed for at få erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i valgperioden 2026-2029, og at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 3:

Indstillingen anbefales.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Retningslinjer for udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste til medlemmer af kommunalbestyrelsen 2022-2025.pdf

Orientering om ændringer af styrelsesloven og regionsloven pr. 1. januar 2024.pdf

Punkt 3: Tønder Forsyning - Årsrapport 2024 og generalforsamling 2025

13.00.00-G00-1-25

Beslutningstema

I denne sag skal Tønder Forsynings årsrapporter for 2024 godkendes. Derudover skal borgmester og kommunaldirektør bemyndiges til at gennemføre den forestående generalforsamling.

Sagsfremstilling

Tønder Forsyning har fremsendt årsrapporter med tilhørende statusprotokollat samt dagsordenspunkter til den kommende generalforsamling i Tønder Forsyning.

Dagsordenen til generalforsamling er:

1. Valg af dirigent
2. Forelæggelse af årsrapport til godkendelse
3. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til godkendt årsrapport
4. Valg af medlemmer til bestyrelsen, herunder valg af formand og næstformand
5. Valg af revisor
6. Forslag om ændring af vederlagsstruktur
7. Eventuelt

Det har siden 2008 været praksis, at Kommunalbestyrelsen på sit møde umiddelbart inden generalforsamlingen behandler både årsrapport og dagsorden og bemyndiger borgmester og kommunaldirektør til at gennemføre generalforsamlingen.

Tønder Forsyning A/S hovedaktiviteter er gennem 100 % ejede datterselskaber, at varetage vandforsynings-, spildevands- og affaldsaktiviteter samt deponi og vedvarende energi i Tønder Kommune. Aktiviteterne på de enkelte forsyningsområder drives efter gældende lovgivning og efter nærmere aftale med Tønder Kommune, som ejer selskabskapitalen i selskabet. Fællesfunktioner, herunder medarbejdere og bilpark, er placeret i datterselskabet Tønder Service A/S.

De enkelte datterselskaber drives efter "hvile-i-sig-selv" principper, således at indtægter og omkostninger skal balancere over tid.

Koncernens samlede nettoomsætning var i 2024: 202,7 mio. kr., og årets resultat var 18,5 mio. kr.

Driftsoverskuddet indgår i finansieringen af årets anlægsinvesteringer. Der er foretaget investeringer for 65,7 mio. kr., hvoraf 8,5 mio. kr. er lånefinansieret.

Regnskabet er revideret af revisionsfirmaet PWC og underskrevet af hele bestyrelsen. PWC har forsynet årsregnskaberne med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

at årsrapporter godkendes,

at borgmesteren og kommunaldirektøren bemyndiges til at gennemføre generalforsamlingen, og

at indstillingen videregives til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 7:

Indstillingen anbefales.

Allan Svendsen og Bjarne Lund Henneberg kan ikke følge indstillingen, da de ikke kan bakke op om punkt 6, vederlagsstruktur.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Liste C, F og O kan ikke følge indstillingen, da de ikke kan bakke op om punkt 6, vederlagsstruktur.

Bilag

GF dagsorden 2025 for Tønder Forsyning AS 4.0.pdf

Tønder_Forsyning_AS_-_Revisionsprotokollat_årsrapport_for_2024_(Opdateret_udgave).pdf

Tønder_Forsyning_AS_-_Årsrapport_2024.pdf

tonder_service_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1338.pdf

tonder_vand_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1331.pdf

tonder_spildevand_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1334.pdf

tonder_affald_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1325.pdf

tonder_deponi_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1319.pdf

tonder_vedvarende_energi_a_s_12_2024_1.100_Årsrapport_-_Annual_Report_20250425_1352.pdf

Punkt 4: Principbeslutning om prioritering af støttetilsagn til Majorparken

03.02.10-G01-1-24

Beslutningstema

Der skal træffes principbeslutning om, hvorvidt arbejdet med behandling af ansøgning fra Tønder Boligselskab v/Domea om etablering af 31 almenboliger ved kaserneområdet skal genoptages, og dermed prioritering af støttetilsagn til Majorparken-projektet.

Historik

På Økonomiudvalgsrådet den 23. april blev det besluttet, at den del af sagen om prioritering af boligudvikling i Tønder Midtby, der omhandlede Tønder Boligselskabs "Majorparken-projekt" ved det tidligere kaserneområde i Tønder Øst, blev udsendt til særskilt behandling.

Foranlediget af en henvendelse fra den private bygherre, Green City Tønder, har der den 9. maj været afholdt et dialogmøde med repræsentanter fra Økonomiudvalget, Domea, Bo Michelsen A/S og Green City Tønder A/S.

Sagsfremstilling

Tilbage i januar 2020 godkendte den daværende Kommunalbestyrelse etablering af 31 nye almenboliger i Tønder Øst bag ved kasernen, benævnt Majorparken. På daværende tidspunkt var Majorparken den første sag om etablering af nye almenboliger i Tønder Kommune i en lang årrække, pga. et meget højt niveau af ledige almene boliger, der påførte afdelingerne lejetab.

På tidspunktet for godkendelse af skema A for Majorparken lå ledighedsprocenten lige over 2 %, men var for nedadgående i perioden. En årsag hertil var de anbefalede indsatser i det daværende strategioplæg for "Fremtidssikring af det almene familieboliger i Tønder Kommune", hvor bl.a. antallet af tabsgivende almenboliger i Tønder by skulle nedbringes. Eksempelvis planen for nedreovering af Tønder Boligselskabs egne 30 etageboliger i Bernadotteparken til 10 almene boliger i tæt/lav bebyggelse.

Majorparken-projektet var - og er - tiltænkt opført efter den delegerede bygherremodel, hvor en privat bygherre - dengang Green City Tønder A/S - forestår opførelsen af almenboliger på vegne af en almenboligforening. De almene boliger udgør samtidig 1. etape af Green City Tønders øvrige planer for udstykning og etablering af boliger i den øvrige del af området, efter principper om grønne, klimavenlige og bæredygtige boliger.

På grund af forskellige faktorer, herunder stigende byggeomkostninger med deraf afledte tilpasninger af projektet, samt ændring af den delegerede bygherre i forløbet, der jf. støttereglerne medfører projektbortfald, meddelte Domea i november 2022, at byggeudvalget for Majorparken har besluttet, at man ikke vil gå videre med det tilpassede forslag til Majorparken.

Efterfølgende har Tønder Boligselskab v/Domea efter det oplyste forsøgt at afhænde projekt og byggegrunden, som oprindeligt er købt af Green City Tønder A/S. I efteråret 2024 beslutter Tønder Boligselskabs v/Domea imidlertid at genoptage projektet, og fremsender efter et indledende dialogmøde med forvaltningen en ansøgning om fornyet tilsagn til etablering af de 31 almenboliger i Majorparken.

Siden det i 2020 for første gang i ny Tønder Kommunes historie blev muligt at give tilsagn om etablering af nye almenboligprojekter, er der kommet en del nye almene projekter til i såvel Tønder by, som i resten af kommunen.

Alene i Tønder by er der primo 2025 konkrete projekter om etablering af over 100 almene familie- og ungdomsboliger, hvortil kommer planerne om omdannelse af området ved Leos Plejecenter til ældrevenlige, sundhedsfremmende almene boliger. Derudover er der de uafklarede forhold om de tomme 30 almenboliger i Bernadotteparken, som pt. ikke fremgår af tomgangsstatistikken. Her har Tønder Boligselskab overfor tilsynet i foråret 2025 oplyst, at man arbejder målrettet på en løsning, hvor de 30 etagelejemål renoveres og efterfølgende genudlejes.

Almenboligprojekterne i Tønder by, der aktuelt er i proces, er herefter:

- Campus med 42 ungdomsboliger (Tønder Boligselskab v/Domea)
- Gørrismarkvej med 20 "senioregnede" boliger (Tønder Boligselskab v/Domea)

- Tømmergården med 52 almene boliger samt private penthouselejligheder på toppen (Tønder Andelsboligforening v/Salus)
- Bernadotteparken med genåbning af 30 nyrenoverede almenboliger, som har været lukket for udlejning i en årrække. (Tønder Boligselskab v/Domea)

Hertil kommer alle de øvrige almene boligprojekter i resten af kommunen, som ved færdiggørelse vil medføre, at antallet af almene familie- og ungdomsboliger i hele kommunen vil udgøre 2.341. Til sammenligning var antallet af almene familie- og ungdomsboliger 2.118 primo 2025.

Det er forvaltningens vurdering, at almene boliger skal opføres i overensstemmelse med Tønder Kommunes Boligudviklingsstrategi, og at nye boliger opføres i en takt, så markedet også kan absorbere boligerne efterhånden som de bliver åbnet for udlejning, uden at efterlade tomgang andre steder. Dette også i samspil med det private ejendomsmarked.

På nuværende tidspunkt er ingen af de ovenstående konkrete almenboligprojekter færdigopført, og dermed heller ikke åbne for udlejning. Det er derfor ikke muligt at vurdere, hvilken indflydelse de vil få på flyttemønster og boligudlejningssituation i Tønder by og Tønder Kommune.

Overordnet er det forvaltningens hensigt at holde ledighedsprocenten i Tønder Kommune under 2 %, der ifølge almenboliglovens § 115, stk. 7 udgør den kritiske grænse for, hvornår der ikke bør gives tilsagn til nye almenboliger. Dels for at sikre, at afdelingerne i den almene boligsektor ikke påføres lejetaf. Og dels for at bibeholde Kommunalbestyrelsens handlefrihed til at sikre strategisk byudvikling overalt i kommunen, ved at kunne give tilsagn om etablering af almenboliger, der hvor der vurderes behov herfor.

Det bør holdes for øje, at kommunale støttetilsagn til etablering af nye almenboliger ikke sker på bekostning af fraflytning og udlejningsvanskeligheder i andre dele af - særligt - den almene boligsektor. Det bemærkes, at ledighedsprocenten i Tønder Kommune primo maj 2025 udgør 1,44 %, svarende til 32 ledige lejemaal, og har været svagt stigende i 2025. Ved færdiggørelsen af alle de igangsatte almenboligprojekter vil en kritisk ledighedsprocent på 2 % svare til 47 ledige almene familie- og ungdomsboliger, ud af den samlede masse på 2.341 boliger. Heri er ikke medregnet projekter som Majorparken eller området ved Leos Plejecenter.

Som tidligere oplyst vurderes Majorparken-projektet ikke at bidrage til fortætning jf. Boligudviklingsstrategien. Men på den anden side er etablering af almenboliger i kaserneområdet ifølge Green City Tønder en forudsætning for, at der kan arbejdes videre med udstykning og udbygning af det resterende område bag kasernen med private parcelhusgrunde mv. Bl.a. begrundet i nødvendigheden af at etablere vejadgang gennem den frasolgte grund til almenboligprojektet og til de bagvedliggende grunde.

Det er forvaltningens vurdering, at der ved en eventuel politisk prioritering af at genoptage arbejdet med behandling af skema A for Majorparken-projektet bør sikres, at der også foregår den forudsatte private boligudvikling i området. Dette så Majorparken bebyggelsen ikke kommer til at fremstå som det eneste boligområde i et udpræget erhvervsområde.

På dialogmødet den 9. maj blev det oplyst, at der umiddelbart i tilknytning til etablering af almenboliger i området ville blive udstykket minimum 6 parcelhusgrunde. De private udstykninger i området vurderes at blive lidt dyrere end tilsvarende byggegrunde på Rosinfelt. Tilsvarende oplyste Domea, at huslejeniveauet for de kommende almenboliger vurderes at kunne holdes på 7.500-8.500 kr. om måneden eksklusiv forbrug.

I henhold til almenboliglovens § 104 skal Kommunalbestyrelsens fordeling af støtte til almene boliger ske på baggrund af en samlet vurdering af situationen på det lokale boligmarked, og behovet for nyt støttet boligbyggeri i kommunen.

Økonomi

Det oprindelige projekt i 2020 havde en anslået samlet anlægsudgift på ca. 53,5 mio. kr., og indebar en kommunegaranti på ca. 38,4 mio. kr., samt et grundkapitallån til Landsbyggefonden på 4,3 mio. kr.

Såfremt der træffes principbeslutning om at arbejde videre med Majorparken-projektet, skal der i forbindelse med de forestående budgetforhandlinger aftales, hvordan finansieringen skal tilvejebringes.

Lovgrundlag

Almenboligloven

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

at der træffes principbeslutning om, hvorvidt der skal arbejdes videre med behandling af ansøgning om etablering af 31 almenboliger ved kaserne-området (Majorparken-projektet), og

at indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 9:

Indstillingen anbefales.

Hans Schmidt blev erklæret inhabil og deltog ikke i behandling af punktet.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Kommunalbestyrelsen erklærede Hans Schmidt (C) inhabil, hvorfor han ikke deltog i sagens behandling.

Indstillingen godkendt, og der arbejdes videre med behandlingen af ansøgningen om etablering af 31 almenboliger (Majorparken-projektet).

Bilag

Uddrag af Green City Præsentation

Høring til den almene boligsituation i Tønder By

Svar fra DOMEA

Svar fra SALUS

Ansøgning fra Domea om fornyet tilsagn

Henvendelse fra Green City Tønder med Bemærkninger til sag nr. 13 - ØK - møde den 23. april

Punkt 5: Frigivelse af anlægsmidler til renovering af haller og friluftsbade i 2025

04.04.00-Ø00-1-25

Beslutningstema

I denne sag skal der tages stilling til frigivelse af anlægsmidler til renovering af idrætshaller, multihaller og friluftsbade, bevillingsprogram 725.

Historik

Ved indgåelse af budgetaftalen 2025 blev der afsat et rådighedsbeløb til renovering af idrætshaller, multihaller og friluftsbade i Tønder Kommune.

Retningslinjerne for bevilling af midlerne blev godkendt af Kultur- og Fritidsudvalget den 15. januar 2014.

Sagsfremstilling

Rådighedsbeløbet er øremærket til vedligehold af bygningerne og de tekniske installationer i bygningerne.

Rådighedsbeløbet dækker følgende områder:

- Anlægsmidler vedrørende vedligehold af bygning og tekniske installationer i idrætshaller, multihaller og friluftsbade
- Midlerne disponeres af Kultur- og Fritidsudvalget ved indsendelse af ansøgninger fra idrætshaller, multihaller og friluftsbade, som vurderes ud fra de vedtagne retningslinjer

Økonomi

Der er indsendt ansøgninger for 3 mio. kr. fra idrætshaller, multihaller og friluftsbade.

Der er i alt et budget på 3,064 mio. kr. i 2025. Der er frigivet forlods 5 % på i alt 0,153 mio. kr.

Restbeløbet på 2,911 mio. kr. søges frigivet til formålet.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at der meddeles en samlet anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb på 2,911 mio. kr. fra bevillingsprogram 725, og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Kultur og Fritidsudvalget, 14. maj 2025, pkt. 6:

Indstillingen anbefales.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 10:

Indstillingen anbefales.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Ansøgninger_halrenoveringspuljen 2025

Punkt 6: Anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb fra dagtilbudsområdet renoveringspulje til Højer Børnehus

28.00.00-000-1-23

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb fra dagtilbudsområdet udviklingspulje til tre mindre anlægsprojekter til Højer Børnehus.

Historik

Kommunalbestyrelsen godkendte maj 2023 anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb til flytning af daginstitutionen i Højer til Digeskolen.

Sidenhen er der i maj 2024 godkendt anlægsbevilling og frigivelse af rådighedsbeløb på 150.000 kr. til etablering af cykelskur og et stakit til indhegning af småbørnsgruppens udeareal til Højer Børnehus.

Sagsfremstilling

Efter en omfattende renovering og ombygning flyttede daginstitutionen i Højer til nye, renoverede lokaler på Digeskolen i maj 2024. Dags dato fremstår Højer Børnehus som en moderniseret daginstitution med optimale indvendige forhold og legeplads. De udvendige forhold omkring Højer Børnehus trænger til optimering, herunder den udvendige facade, den udvendig belysning samt asfaltering af tilkørselsvejen til Højer Børnehus.

Til optimering af de udvendige forhold foreslås følgende:

- at udbedre den ydre facade via malerarbejde ud mod p-pladsen ved Højer Børnehus,
- at etablere udvendig belysning, og
- at asfaltere indkørselsvejen til Højer Børnehus.

Økonomi

Budget for omkostninger til forbedringer af udvendige forhold er beregnet til i alt 566.000 kr., som fordeler sig på nedenstående vis:

- - Belysning, dvs. etablering af to standerlamper samt udgift til gravearbejde og tilslutning : 65.000 kr.
  - Udbedring af den ydre facade via malerbehandling af beklædning mod p-plads : 25.000 kr.
  - Asfaltering af 1000 m² tilkørselsvej : 476.000 kr.

Vedhæftet er prisoverslag for asfaltering, som er beregnet til 612.750 kr. Jf. teknik og miljø i Tønder Kommune er det vurderet, at tilsvarende arbejde kan udføres for 476.000 kr.

Udgiften kan afholdes via anlægspuljen "Renoveringspuljen for dagtilbud 2024-2025", hvor der i alt er afsat 5,116 mio. kr. med et nuværende restbeløb på 1,167 mio. kr.

Indstilling

Fagchefen for Skole og Dagtilbud indstiller,

at der gives en anlægsbevilling til projekt "forbedringer af udvendige forhold" på 566.000 kr., at det i budget 2024-2025 afsatte rådighedsbeløb til projektet på 566.000 kr. frigives, at projektet finansieres af det afsatte rådighedsbeløb fra "Renoveringspulje for dagtilbud 2024-2025", og at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, d. 6. maj 2025, pkt. 5:

Indstillingen anbefales.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 11:

Indstillingen anbefales.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Tilbud 6366

Punkt 7: Anlægsbevilling og frigivelse af midler til asfaltering af grusveje

05.01.08-G01-4-22

Beslutningstema

Der skal i denne sag tages beslutning om frigivelse af midler til asfaltering af hele eller dele af grusveje.

Historik

Forvaltningen modtager med mellemrum ønsker fra borgere om at få asfalteret hele eller dele af grusveje. Ønskerne registreres, og i det omfang der afsættes midler, forelægges ønskerne Teknik- og Miljøudvalget til prioritering.

Sagsfremstilling

Vedhæftet et bilag med 25 ønsker på strækninger til prioritering. Listen er sorteret således, at strækninger hvor der udbringes støvbinder ligger øverst. Driftsafdelingen vil, sammen med øvrige asfaltarbejder, asfaltere i prioriteret rækkefølge, i det omfang der er midler til rådighed.

Økonomi

Der er i budget 2025 på anlæg 919, Asfaltering af grusveje, afsat 0,5 mio. kr., herudover er der overført 162.709 kr. i ubrugte midler fra 2024-puljen.

Indstilling

Direktøren for Teknik/Miljø, Service og Beskæftigelse indstiller,

at udvalget prioriterer rækkefølge af de strækninger, der skal asfalteres og,

at der gives en anlægsbevilling på 0,5 mio.kr. og,

at rådighedsbeløbet frigives og,

at indstilling videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Teknik- og Miljøudvalget 1. april 2025, punkt 8:

Teknik- og Miljøudvalget sender sagen tilbage til forvaltningen.

Harald Christensen (A) deltog ikke i mødet.

Sagen genoptages

Forvaltningen supplerer med følgende oplysninger:

I 2024 blev de prioriterede strækninger asfalteret som følger: Bosholmvej, Karlsmindevej, Langdalsvej 30-60, Nørby Møllerup, Agerskov Kådner, Abterp 17, Vestergårdsvej 4 og 6. Da høringsvar vedr. Hattesvej, Rømø og Sønderbyvej, Møgeltønder var negative, blev der her ikke udført asfaltering.

Uforbrugte midler 162.709 kr. er overført til 2025.

Udvalget har prioriteret for 2025:

- 1.Langdalsvej 46 på Rømø
2. Povlskrovej 26-28
- 3.Kildesbjergvej 20
- 4.Rurup Vestermarksvej 6-8
- 5.Lerskovvej (punkt asfalteres ud for 1 og 4)

6. Vester Åbøllingvej (aftægtshus overfor stor landbrugsejendom)

Strækninger vil blive asfalteret i den prioriterede rækkefølge i det omfang, der er midler hertil.

Direktøren for Teknik/Miljø, Service og Beskæftigelse indstiller,

at udvalget prioriterer rækkefølge af de strækninger, der skal asfalteres og,

at der gives en anlægsbevilling på 0,5 mio.kr. og,

at rådighedsbeløbet frigives og,

at indstilling videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, d. 6. maj 2025, pkt. 7:

Indstillingen anbefalet, idet Teknik og Miljøudvalget prioriterede:

Langdalsvej 46 på Rømø

Povlskrovej 26-28

Kildesbjergvej 20

Lerskovvej (punkt asfalteres ud for 1 og 4)

Vester Åbøllingvej (aftægtshus overfor stor landbrugsejendom) og indstillede,

at der gives en anlægsbevilling på 0,5 mio.kr. og,

at rådighedsbeløbet frigives og,

at indstilling videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 12:

Indstillingen anbefales.

Bjarne Lund Henneberg og Torben Struck kan ikke følge indstillingen.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Liste A, Barbara Krarup Hansen (løsgænger) og Bjarne Lund Henneberg (F) kan ikke følge indstillingen.

Bilag

nørby 22 Visby

BILAG 21 Anmodning om asfaltering af grusvej, Lerskovvej 4, Agerskov

BILAG 24 Anmodning om asfaltering af grusvej, Rurup Vestermarksvej 6-8, Toftlund

BILAG 27 Anmodning om asfaltering af grusvej, V. Åbøllingvej 2, Skærbæk

BILAG 2 Anmodning om asfaltering af grusvej, Beierskrovej, Lydersholm

BILAG 4 Anmodning om asfaltering af grusvej, Vester Gasse 12-18, Skærbæk

BILAG 7 Anmodning om asfaltering af grusvej, Langdalsvej 44-46, Rømø

BILAG 8 Anmodning om asfaltering af grusvej, Merstedvej Abild

BILAG 10 Anmodning om asfaltering af grusvej, Stampmøllevej, Højer

BILAG 12 Anmodning om asfaltering af grusvej, Povlskrovej 26-28 og 30, Skærbæk

BILAG 13 Anmodning om asfaltering af grusvej, Kildebjergsvej 20, Skærbæk

Asfaltering grusveje 4 juni møde 2024 2.pdf

Punkt 8: Endelig vedtagelse af Lokalplan nr. 156-130 og Kommuneplantillæg 127-130 for boligområde i Visby

01.02.05-P16-13-24

Beslutningstema

Det skal besluttes, om forslag til Kommuneplantillæg 127-130 og Lokalplan nr. 156-130 for boligområde i Visby skal endelig vedtages.

Historik

Sagen blev udsat på Økonomiudvalgets møde den 23. april 2025 med henblik på, at forvaltningen skulle tage en dialog med nabo om hans indsigelse. Denne dialog er sket og notat fra dialogen er vedlagt som bilag.

Sagsfremstilling

For at sikre et udvalg af tidssvarende, attraktive byggegrunde, er forslag til Lokalplan nr. 156-130 for et boligområde i Visby blevet udarbejdet. Lokalplanen udlægger således en ny udstykning på ca. 4,4 ha. beliggende mellem Høybergvej og Krovej, ligesom det eksisterende boligområde i tilknytning hertil, inddrages i planen og overføres til byzone i overensstemmelse med kommuneplanen. Efter lokalt ønske om mulighed for opførelse af et antal seniorboliger indenfor den bebyggede struktur, er Kommuneplantillæg nr. 127-130 endvidere udarbejdet for, at sikre plangrundlaget for tæt-lav bebyggelse indenfor planområdet.

Lokalplanen opdeler det samlede område i tre delområder:

- Delområde I - som omfatter den eksisterende bebyggelse omkring Catharinasvej og Rantzausvej,
- Delområde II - den nye udstykning, som i dag er forpagtet som landbrugsjord og
- Delområde III - en eksisterende grenplads med pumpestation i det nordøstlige hjørne mod Høybergvej.

Lokalplanen giver mulighed for, at det nye område kan udstykkes med variable grundstørrelser, så der dermed gives mulighed for udstykning af lidt større "landsbyparceller". Parcellerne fordeles langs en boligvej, som bugter sig fra Høybergvej til Krovej med brede græsrabatter. I området reserveres endvidere areal til grønt, rekreativt område med mulighed for etablering af LAR-anlæg (Lokal Afledning af Regnvand). Området tænkes udstykket i etaper, hvor hastighedsdæmpende foranstaltninger i vejanlægget naturligt vil markere etapeopdelingen. Desuden gives der mulighed for opførelse af tæt-lav bebyggelse med henblik på etablering af seniorboliger. Lokalplanen fastlægger derudover nogle meget overordnede bestemmelser for bygningernes placering og ydre fremtræden, men med en relativ stor materialefrihed. Derved vil bebyggelsen fremstå med et varierende udtryk, hvilket er med til at understrege landsbykarakteren.

Lokalplanen har været i offentlig høring, hvor der er indkommet bemærkninger, som har medført enkelte tilretninger. Slots- og Kulturstyrelsen har bedt om, at tre fredede bygninger i området fremgår af kortbilaget i lokalplanen. Derudover er en nabo kommet med bemærkninger med ønske om, at de tre sydøstlige grunde udlægges som grønt område for at undgå støjproblemer fra hans erhverv, som er entreprenør/maskinstation. Da naboen har fået sin miljøgodkendelse i 1988, var naboarealet, som der planlægges for i dag, udlagt til boligområde. Miljøgodkendelsen fra 1988 sætter støjbegrænsninger til blandet bolig og erhverv, da arealet på daværende tidspunkt var beliggende i landzone. Ved planlægningen overføres arealet til byzone, hvorved der sker en skærpelse af støjkraavende med 10 dB. For at imødekomme denne skærpelse og for ikke at sætte naboen og det erhverv, der drives på ejendom i miljøkonflikt, indføres det i lokalplanen, at der skal laves et 10 meter bredt beplantningsbælte, hvor der samtidig skal være muligt at opføre støjdæmpende foranstaltninger.

Planforslagene er screenet og det er vurderet, at planforslagene ikke er miljøvurderingspligtige.

Sagen behandles sideløbende i Teknik- og Miljøudvalget i forhold til lokalplanen og i Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i forhold til kommuneplantillægget.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Direktøren for Teknik/Miljø, Service og Beskæftigelse indstiller,

at forslag til Kommuneplantillæg 127-130 og Lokalplan nr. 156-130 for boligområde i Visby endeligt vedtages med de beskrevne ændringer, og

at indstillingen videresendes til behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget den 1. april 2025, pkt. 15:

Indstillingen anbefales.

Harald Christensen (A) deltog ikke i mødet.

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at forslag til Kommuneplantillæg 127-130 for boligområde i Visby endeligt godkendes med de beskrevne ændringer, og

at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning fra Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. april 2025, pkt. 8:

Indstillingen anbefales.

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 23. april 2025, pkt. 7:

Sagen udsat.

Allan Svendsen deltog ikke i mødet.

Sagen genoptages

Forvaltningen har været i fornyet dialog med ejeren af nabo til området på K.L. Knudsensvej 30, hvilket var ønsket ved sagens udsættelse på seneste møde. I dialogen fremkom tre forslag til løsning af ejerens forhold (vedlagt) ligesom det oprindelige forslag om godkendelse af det foreslåede Kommuneplantillæg og Lokalplanforslag er 4. scenarie, så der foreligger 4 scenarier til Udvalgets behandling;

1. Ejeren køber tre grunde op ad egen matrikel med mulighed for erhverv og påtager sig forpligtigelse til beplantningsbælte. Løsningen kræver, at der udarbejdes et kommuneplantillæg samt lokalplanændring med en ny høring og proces med en ændret tidsramme.
2. Ejeren køber tre grunde op ad egen matrikel til kostprisen uden byggepligt for at sikre sig, at der ikke kommer naboer klods op ad deres virksomhed. Det vurderes, at områdefærdigheden skal tilrettes, så de ikke indgår i lokalplanen, at salg skal ske i offentligt udbud og at byggemodningsprisen skal deles af færre grunde.
3. Beplantningsbæltet udvides til 15 m i stedet for 10 m. Løsningen kan ske med en mindre tilretning af det eksisterende lokalplanforslag. Dette forslag var det forslag ejeren mindst kunne se sig selv i.
4. Det oprindelige Lokalplanforslag og Kommuneplantillæg som har været i høring fastholdes til godkendelse og videresendes til Kommunalbestyrelsen behandling.

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at i fald der godkendes et af scenarierne 1-3 som ovenstående, sendes sagen til fornyet behandling i Teknik- og Miljøudvalget,

i fald scenarie 4 vælges, vil forslag til Lokalplan nr. 156-130 og Kommuneplantillæg 127-130 for boligområde i Visby blive endeligt vedtaget og indstillingen videresendes til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 14:

Indstillingen anbefales, idet scenarie 4 blev valgt.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt, hvormed Lokalplan nr. 156-130 og Kommuneplantillæg 127-130 for boligområde i Visby er endeligt vedtaget.

Bilag

dialognotat

LP 156-130 Visby

Liste til bemærkninger indsigelser

Punkt 9: Idéhøring for Projekt #16 (VE2023), Toftlund Vindpark

01.02.00-G01-31-23

Beslutningstema

Det skal i denne sag besluttes, om det justerede VE-projekt #16 (VE2023) kan godkendes til videre planlægning efter endt idéhøring.

Historik

Projekt #16 indgik i anden ansøgningsrunde (VE2023) med ansøgningsfrist i december 2022. Herefter blev projektet prioriteret til planlægning på kommunalbestyrelsens møde i maj 2023.

Der har i august 2023 været afholdt idéhøring, jf. Planloven, for alle de projekter, der blev prioriteret i anden ansøgningsrunde. Her indgav Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) et høringssvar, der gjorde opmærksom på, at projektet er omfattet af højderestriktioner i forbindelse med den lokale flyvestation i Skrydstrup (500 fod), svarende til 150 meter over terræn. Bygherre har derefter foretaget en tilretning af projektet for at imødekomme kravene i høringssvaret fra FES.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 30. maj 2024 at godkende ændringerne i projektet, og at der skulle afholdes en ny idéhøring af projektet.

Idéhøringen blev afviklet i perioden 3. juni 2024 - 17. juni 2024.

Den 12. juli 2024 modtog Tønder Kommune dog en henvendelse fra FES med ønske om, at høringsfristen for projektet blev forlænget. Tønder Kommune imødekom styrelsens ønske og forlængede fristen til den 31. august 2024.

Den 29. august 2024 modtog Tønder Kommune høringssvar fra FES om, der er igangsat et tværministerielt arbejde for at afklare, om der skal fastlægges nye flyvekorridorer mellem Flyvestation Skrydstrup. Sagsbehandlingen har således været sat i bero frem til starten af marts 2025.

Sagsfremstilling

Idéhøringen for projekt #16 (VE2023), Toftlund Vindpark, blev afviklet i perioden 3. juni 2024 til og med 17. juni 2024.

Formålet med idéhøringen er at indkalde idéer og forslag, inden den egentlige planlægning kan sættes i gang. Alle skal have mulighed for at fremkomme med deres idéer og forslag til de berørte arealers anvendelse.

Under den oprindelige idéhøring modtog kommunen 9 høringssvar. Derudover modtog kommunen et ønske om fristforlængelse fra FES, som blev imødekommet. Det efterfølgende tværministerielle arbejde har afstedkommet en ny flyvekorridor for forsvaret, men dette påvirker ikke projektet yderligere, hvorfor den afsluttende politiske behandling af idéhøringen nu kan foretages.

Af de i alt 10 høringssvar er der fire fra myndigheder og seks bemærkninger fra borgere.

En af de seks bemærkningerne omhandler den private lokalplanlagte lufthavn syd for AKD, hvor samspillet mellem placeringen, højde på vindmøller og indflyvningen til lufthavnen skal vurderes nærmere. Forvaltningen indstiller, at ejeren inddrages i den videre planlægning. Herudover er der både forslag til og ønske om en alternativ placering, protest over placeringen og miljøspørgsmål.

Myndighedsbemærkninger er fra henholdsvis Syd- og Sønderjyllands Politi, Ribe Stift, Forsvaret og Vejdirektoratet. Vejdirektoratet redegør for afstandskrav, byggelinje og adgangs begrænsning for statsveje, mens stiftet og politiet ikke har bemærkninger til idéhøringen. Forsvarets ønske om udskydelse af frist og det efterfølgende arbejde med flyvekorridorerne har ikke medført behov for yderligere ændringer af projektet.

Høringssvarene er vedhæftet sammen med forvaltningens bemærkninger til disse. Forvaltningen vurderer overordnet ikke, at der i idéhøringsfasen er indkommet nye oplysninger, der hindrer en videre planlægning af projekt #16 (VE2023), Toftlund Vindpark.

Forholdet til anden planlægning og strategi

Opstillingen af vindmøller understøtter de vedtagne klimahandlespor i "Vores Klimahandleplan" og kommunens arbejde med implementering heraf. Ligeledes fremmer det samfundsøkonomisk og miljøvenlig anvendelse af energi til bygningers opvarmning, jf. Tønder Kommuneplan 2017-2029.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at de modtagne bemærkninger indgår i den videre sagsbehandling,

at planlægningen for projektet godkendes til at kunne fortsætte, og

at sagen videresendes til behandling i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget, 5. maj 2025 pkt. 6:

Indstillingen anbefales.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 15:

Indstillingen anbefales.

Allan Svendsen kan ikke følge indstillingen.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Barbara Krarup Hansen (løsgænger) og Allan Svendsen (O) kan ikke følge indstillingen.

Bilag

Liste til bemærkninger_idehøring 2024_Projekt 16_VE2023_Toftlund Vindpark

Punkt 10: Kommuneplantillæg Emmerske Efterskole

01.02.03-P16-1-24

Beslutningstema

Det besluttes, om Kommuneplantillæg nr. 167-680 til Tønder Kommuneplan 2017-2029 kan endeligt godkendes.

Historik

Den 28. januar 2025 besluttede Kommunalbestyrelsen at sende Kommuneplantillæg nr. 167-680 Tønder Kommuneplan 2017-2029 i offentlig høring.

Den 17. juni 1977 vedtog Kommunalbestyrelsen i daværende Tønder Kommune Lokalplan 3.17 for Emmerske Efterskole. Der har i de mellemliggende år ikke været udlagt en kommuneplanramme for området.

Sagsfremstilling

Med forslag til Kommuneplantillæg nr. 167-680 oprettes en kommuneplanramme for Emmerske Efterskole. Kommuneplantillæg nr. 167-680, der sikrer overensstemmelse af arealanvendelse i forhold til gældende lokalplan. Området udlægges i forslag til Kommuneplantillæg nr. 167-680 til offentlige formål. Det afgrænsede område ligger i det åbne land. Dette kommuneplantillæg ændrer ikke på områdets zonestatus.

En kommuneplanramme for området giver mulighed for at revidere lokalplanen i tilfælde af, at Emmerske Efterskole vil ombygge eller udbygge.

I forbindelse med den offentlige høring er der indkommet tre høringssvar, hvilket har medført mindre ændringer i Kommuneplantillæg nr. 167-680. Det maksimale etageareal er ændret fra 1 til 1,5 og bebyggelsesprocenten er fjernet fra kommuneplantillægget, således at den til enhver tid gældende bebyggelsesprocent fremgår af lokalplanen for området.

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Klima, Plan og Udvikling indstiller,

at Kommuneplantillæg nr. 167-680 til Tønder Kommuneplan 2017-2029 vedtages, og

at sagen videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget, den 5. maj 2025, pkt. 8:

Indstillingen anbefales.

Beslutning i Økonomiudvalget den 22. maj 2025, pkt. 16:

Indstillingen anbefales.

Thomas Ørting Jørgensen deltog ikke i mødet.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Bilag

Liste til bemærkninger

KPT 167-680 Emmerske Efterskole

Punkt 11: Sag efter initiativretten fremstillet af Allan Svendsen, Dansk Folkeparti

00.22.02-A00-2-25

Beslutningstema

Allan Svendsen, Dansk Folkeparti har fremsendt dette punkt til dagsordenen.

Sagsfremstilling

Allan Svendsen, Dansk Folkeparti har fremsendt denne tekst:

Kongsmark 2.0

I denne sag anmodes kommunalbestyrelsen om at tage stilling til en ansøgning om dispensation fra Lokalplan nr. 307 Toftum, Rømø.

Op, jeg vil indstille, og anmode om at ansøgningen ikke imødekommes.

Sagsfremstilling

Ved skrivelse af den 1. maj fra forvaltningen blev jeg orienteret om, at ejeren af en naboejendom, Vestervej 11, Toftum, Rømø ønsker at udstykke grunden i tre særskilte matrikler på minimum 2.500.

Jeg bliver i skrivelsen opfordret til at komme med bemærkninger til det ansøgte.

Det fremgår af skrivelserne, at ansøger ønsker at opføre helårshuse i overensstemmelse med den gældende lokalplan 307. Hvad ansøger mener med udtrykket helårshuse – udover at de åbenbart skal stå hele året, og ikke pakkes ned i efteråret – ses tydeligt af en af forvaltningen medsendt skitse.

Der er tale om tre identiske bygninger på hver 250 m².

Faktisk ligner de egentlig bare en kopi af de poolhuse, som er blevet opført i Kongsmark.

Og hvis jeg ser på formålet med lokalplan 307, Toftum, er jeg ikke i tvivl:

”Den direkte årsag til lokalplanens udarbejdelse er altså et ønske om en fortsat opretholdelse af området som et lokalsamfund og at imødegå, at landsbyen overgår til at blive et egentligt ”ferieområde”.

Og videre:

§ 3. OMRÅDETS ANVENDELSE.

3.1. Lokalplanområdet må kun anvendes til boliger i form af fritliggende enfamiliehuse med én bolig for én familie.

Området må endvidere anvendes til mindre ikkegenererende erhvervstyper under forudsætning af, at ejendommen samtidig anvendes til helårsbeboelse af ejeren eller en anden med direkte tilknytning til erhvervsdelen.

3.2. Der må ikke indrettes ferielejligheder, pensionater eller andre turistrelaterede overnatningsfaciliteter indenfor lokalplanområdet.

Lokalplanen omtaler om ”BEBYGGELSENS YDRE FREMTRÆDEN”

Ny bebyggelse må ikke i form- og materialevalg minde om sommerhuse

Lokalplanen kan således slet ikke rumme tre Kongsmark-poolhuse!!!

Jeg ønsker på ingen måde at vi på ny havner i en uendelig Kongsmark diskussion, med interne stridigheder og beskyldninger, med store udgifter til københavner advokater, som end ikke gad undersøge hvad poolhusene i Kongsmark rent faktisk blev anvendt til.

At sagen ikke har være politisk behandlet kan undre, når vi nu har haft så meget ballade omkring Kongsmark.

Derfor mener jeg at det er os her i KB som skal tage stilling til den type byggeri på Rømø, og dermed stilling til ansøgningen.

Indstilling

Dansk Folkeparti indstiller,

at ansøgningen fra ejeren af ejendommen Vestervej 11, Toftum, 6792 Rømø om dispensation fra Lokalplan nr. 307 Toftum, ikke imødekommes.

Beslutning

Kommunalbestyrelsen erklærede Allan Svendsen (O) for inhabil, hvorfor han ikke deltog i sagens behandling.

Allan Svendsen (O) og Anette Abildgaard Larsen (C) er ikke enig heri.

Ændringsforslag fremsat af Tønderlisten om, at sagen sendes til behandling i Teknik- og Miljøudvalget blev godkendt efter afstemning med stemmerne 24 for (Liste C, S, T og V) og 6 imod (Liste A, Barbara Krarup Hansen (løsgænger) og liste F)

Bilag

Nabohøring af den 1. maj 2025

Punkt 12: Underskriftsark

00.22.00-P35-6-24

Beslutningstema

Kommunalbestyrelsen skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert kommunalbestyrelsesmedlem underskrive digitalt ved at trykke "Godkend".

Beslutning

-